

הפקולטה למדעי הרוח

החוג לספרות עברית והשוואתית תשע"א

מעשיות וחלומות

ימים: א, ד', 8:30-10:00, סמסטר א'

מרצה: ד"ר רות ראופמן
שעת קבלה: ימי ד', 10-11

בקורס נבחן את זיקות הגומלין המתקיימות בין חלומות וסיפורי חלום, לבין מעשיות עממיות. תיבחן האפשרות להסתייע בחומר העולה מחקר הפולקלור והמעשייה העממית לצורך פרשנות וניתוח סיפורי חלום, כמו גם האפשרות להסתייע בחומר העולה מסיפורי חלום על מנת לשפוך או נוסף על המתרחש במעשיות, באופן שלא היה זמין בהיעדר זיהוי הזיקה בין שני התחומים. ראשית נכיר את ז'אנר המעשייה העממית, על אופיו הסימבולי, הפנטסטי והראשוני, שהיסוד האוניברסאלי בולט בו ביחס ליצירות עממיות אחרות. לאחר מכן נבחן את הדיאלוג הרב-ממדי שמנהל ז'אנר זה עם חלומות מסוגים שונים.

סילבוס

א. המעשייה העממית- הגדרת הז'אנר חומר הקריאה שילווה נושא זה:

Aarne, Antti and Stith, Thompson, The Types of the Folktale. A Classification and Bibliography, FF Communications, 184, Helsinki: Academia Scientiarum Fennica, 1961.

Holbeck, Bengt, Interpretation of Fairy Tales: Danish Folklore in a European Perspective, Helsinki: Academia Scientiarum Fennica, 1987.

Jones, Steven Swan, The Fairy Tale- The Magic Mirror Of Imagination, Twayne Pub. N. Y., 1995.

Luthi, Max. (1909), The European Folktale: Form and Nature. Philadelphia: Institute for the Study of Human Issues, 1982.

Olrik, A. Epic Laws of Folk Narrative, The Study of Folklore (ed. A. Dundes), Inglewood Clift. 1965.

Propp, Vladimir, 1968, Morphology of the Folktale, Austin and London.

יזון, הדה, (1971), האסכולה הפורמליסטית בחקר הספרות העממית, הספרות, ג', 53-84.

יסיף, עלי, 1994, סיפור העם העברי- תולדותיו, סוגיו ומשמעותו, מוסד ביאליק, ירושלים.

ב. החלום כנרטיב

Kilore, P.A., (2000), The Dream as Text, The Dream as Narrative, Dreaming- Journal of the Association for the Study of Dream, vol. 10(3), pp 125-137.

Kramer, M., (2000), Does Dream Interpretation Have Any Limit? An Evaluation of Interpretation of the Dream of Irmas Injection, Dreaming- Journal of The Association for the Study of Dream, vol 10(3), pp. 161-178.

Kramer, M., (1991), Dream Translation: A Nonassociative Method for Understanding the Dream, Dreaming- Journal of the Association for the Study of Dream, vol 1 (2), pp. 147-159.

Rupprecht, C.S. (Ed), The Dream and the Text: Essays on Literature and Language, N.Y. State, University of New-York Press, 1993.

אייפרמן, רבקה, החלום בפסיכואנליזה אחרי פרויד- תמורות, תפניות והמשכיות, הופיע כסוף דבר בתוך: פרויד, זיגמונד, פירוש החלום, תרגום מאת רות גינזבורג, עם-עובד, 2007.

רולניק, ערן, 2004, לחלום עם פרויד, שיחות- כתב-עת ישראלי לפסיכותרפיה, 19(1), עמ' 4-12.

ג. מעשיות וחלומות

חומר הקריאה שילווה נושא זה:

Barzilai, Shuli. Reading Snow White: The Mothers Story. Signs 15. 1990.

Freud, Sigmund (1913), The occurrence in dreams of material from Fairy tales, In: (1953-74), The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, vol. XII: Case History of Schreber, Papers on Technique, and Other Works (1911-1913), ed. And Trans: By J.Strachey et al, London: Hogarth Press and the Institute of Psycho-Analysis.

Raufman, Ravit, 2008, Folkloristic Methods in Dreams Interpretation, Funzione Gamma Journal, 21.

Raufman, Ravit, 2008, Wandering Through the Dark Forest- Dreams and Fairy Tales in a Group Workshop, Funzione Gamma Journal, 22.

Rohim, Geza, (1953) Fairy Tale and Dream, The Psychoanalytic Study of the Child, 8, 394-403.

ראופמן, רות, 2007-2008, המעשייה כנרטיב נשי- בחינת המנגנונים הפסיכולוגיים הנשיים העומדים בבסיס המעשייה "אצבעוני", דפים למחקר בספרות, כרך 16-17, עמ' 401-422.

